

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**за матеріалами IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

***«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й
ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ
ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»***

30-31 березня 2020 р.

м. Дніпро

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Національна металургійна академія України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Полтавська державна аграрна академія

Збірник наукових праць за матеріалами
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»

30-31 березня 2020 р.

Лист МОН України від 05.02.2020 № 22.1/10-280

м. Дніпро

УДК 657:35.073.526:65.01:336.2:005

Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2020 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2020. – 578 с.

У збірнику містяться матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітянські аспекти» (30-31 березня 2020 р.).

Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., проф., декан факультету економіки і менеджменту
НМетАУ – Голова організаційного комітету

Плаксієнко В.Я., д.е.н., проф., завідувач кафедри бухгалтерського обліку ПДАА

Пашкевич М.С., д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту НТУ «ДП»

Король Г.О., к.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Распопова Ю.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Сокольська Р.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думку автора матеріалу.

При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковим.

<i>Тютюнник С.В., Тютюнник Ю.М.</i> Аналіз географічної структури імпорту товарів в Україні.....	260
<i>Фарат О.В.</i> Вплив законів розвитку економічної організації на можливості використання внутрішніх резервів інноваційних кластерів....	263
<i>Фаринович І.В.</i> Аналітичне забезпечення управління прибутком суб'єктів господарювання.....	267
<i>Федечко К.А., научный руководитель Бучик Т.А.</i> Проблемы методического обеспечения анализа готовой продукции.....	270
<i>Хищенко А.М., Гайдаєнко О.М.</i> Особливості аналізу витрат діяльності хлібопекарських підприємств.....	273
<i>Fedorchuk O., Mohnenko A.</i> Investment provision of formation of competitive infrastructure of enterprises of the Kherson region.....	278
<i>Danylkiv Kh.P.</i> SWOT analysis of enterprise as a method of providing development of effective management strategy.....	282
<i>Posternak I.M., Posternak S.A.</i> Economic analytics of the city building energy reconstruction.....	288
<i>Секція 3. МЕТОДОЛОГІЯ АУДИТУ ТА ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....</i>	293
<i>Багрій К.Л.</i> Деякі особливості аудиторської діяльності в зарубіжних країнах.....	293
<i>Завербний А.С.</i> Проблеми і перспективи застосування енергоаудиту в системі енергоменеджменту підприємств за євроінтеграційних умов.....	298
<i>Казакова Е.Г., Горобец Д.В., научный руководитель Свирейко Н.Е.</i> Проблемы развития рынка аудиторских услуг в Беларуси.....	303
<i>Мардус Н.Ю.</i> Мета і зміст управлінського аудиту в системі контролю.....	307
<i>Пристемський О.С.</i> Особливості організації аудиту активів малих підприємств.....	311
<i>Приятельчук О.А.</i> Особливості аудиту суб'єктів малого бізнесу.....	314
<i>Рилєєв С.В.</i> Стратегічний аудит підприємства як напрямок розвитку аудиторських послуг.....	318

*К.е.н., доцент Рилєєв С.В.
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Чернівці
E-mail: ryleev76@gmail.com*

СТРАТЕГІЧНИЙ АУДИТ ПІДПРИЄМСТВА ЯК НАПРЯМОК РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Сьогодні аудит в Україні істотно реформується, що пов'язано зі змінами об'єктивних умов розвитку суб'єктів господарювання. У зв'язку з цим актуалізується новий погляд на організацію бухгалтерсько-фінансової функції управління. Зміст аудиту наповнюється все новими аспектами, з'являються нові види аудиту, які необхідні для здійснення діагностики різних сфер діяльності підприємств враховуючи часові діапазони, зокрема на стратегічну перспективу.

Розробка ефективної стратегії підприємства та її реалізація на практиці сприяють досягненню безперервності діяльності господарюючого суб'єкта та його процвітання. Тому сучасному суспільству необхідні нові технології аудиту, що дозволяють отримувати актуальну і, що особливо важливо, стратегічну фінансову інформацію про діяльність підприємства. Вищий менеджмент підприємства повинен бути впевнений не лише в достовірності фінансової звітності, їм також необхідна додаткова інформація про стратегію розвитку підприємства, про основні показники стратегічної звітності тощо. У зв'язку з цим одним з нових та перспективних напрямків аудиту бізнесу є стратегічний аудит [4, с. 164].

Досягаючи поставленої мети – довгострокове отримання прибутку з рівнем вище, ніж в середньому по галузі, недостатньо використовувати лише інструментарій фінансового аналізу. Першочерговим завданням стає необхідність думати та діяти перспективно, регулярно проводячи стратегічний

аудит зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

Досягаючи поставленої мети – довгострокове отримання прибутку з рівнем вище, ніж в середньому по галузі, недостатньо використовувати лише інструментарій фінансового аналізу. Першочерговим завданням стає необхідність думати та діяти перспективно, регулярно проводячи стратегічний аудит зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. У зв'язку з цим актуальним питанням є розгляд поняття і сутності стратегічного аудиту.

Метою стратегічного аудиту є оцінка якості і життєздатності розроблених стратегій на підприємстві. Стратегічний аудит може виявити «слабкі місця» на поточний момент, які можуть становити серйозну небезпеку в майбутньому, і запропонувати ранні профілактичні або коригувальні дії.

Стратегічний аудит, як зазначають Маркова В.Д. та Кузнєцова С.А., забезпечує не лише подальший контроль стратегії підприємства, але він розглядається ще й як елемент стратегії [3, с. 275]. Тому ми можемо говорити про те що об'єктами стратегічного аудиту є всі елементи стратегії, в т.ч. зовнішній та експертний контроль стратегічного аудиту.

Стратегічний аудит дозволяє не лише оцінити результативність та ефективність діяльності підприємства, але і провести аналіз показників діяльності в порівнянні з аналогічними даними основних конкурентів.

Гудениця О.В. та Шилов Л.В., зазначають, що під час проведення стратегічного аудиту аудитор оцінює результати проведеного на підприємстві стратегічного аналізу, здійснений стратегічний вибір і реалізацію стратегії, а також контроль за її реалізацією [2, с. 68].

Стратегічний аудит – це частина системи внутрішнього або зовнішнього аудиту підприємства, що включає в себе аналіз інформації, яка дозволяє оцінити об'єктивність розробленої стратегії і результативність її реалізації на відповідність вихідних і отриманих даних обліково-аналітичної системи підприємства, організаційно-розподільчої документації, умов зовнішнього та внутрішнього середовища, інтересів користувачів (власників,

інвесторів, працівників підприємства тощо) відповідно до вимог нормативно-законодавчих актів.

Стратегічний аудит дозволяє забезпечувати користувачів повною та достовірною інформацією прогностного (стратегічного) характеру. Вона містить опис і характеристику планів і фінансових прогнозів, бізнес-проектів, які формуються в рамках системи стратегічного менеджменту підприємства, і розкривається в бухгалтерській (фінансової), управлінської, корпоративної звітності і звітності, складеної за спеціальними правилами.

Стратегічний аудит визначено як комплекс аудиторських послуг, що включає в себе:

- узгоджені процедури з оцінки ступеня адекватності стратегії;
- компіляцію фінансової інформації в формі розробки стратегії;
- формування стратегічної звітності, що доповнюються на практиці широким спектром інших послуг, пов'язаних з аудиторською діяльністю, а також аудит стратегічної звітності [1, с. 203].

Інформаційною базою для проведення стратегічного аудиту є дані стратегічного обліку, планування тощо. Методика проведення стратегічного аудиту залежить від структури обліково-аналітичної системи підприємства, а також мета, яка ставиться перед аудиторами.

При проведенні аудиту може бути виділено два рівня інформації – тактичний і стратегічний.

Тактичний рівень може включати в себе аудит за такими напрямками:

- аудит фінансової звітності;
- податковий аудит;
- управлінський аудит.

Стратегічний рівень включає в себе відповідні тактичного рівня аналогічні області аудиту з урахуванням стратегічної спрямованості. В зв'язку з цим в системі стратегічного аудиту можна виділити стратегічний фінансовий, стратегічний податковий, стратегічний управлінський аудит.

Перспективи розвитку стратегічного аудиту підприємства полягають у

розвитку теорії стратегічного аудиту, в зв'язку з чим систематизована концепція стратегічного аудиту суб'єктів господарювання, що включає:

- теоретичні основи;
- методологічні положення;
- методичні підходи;
- інструментарій стратегічного аудиту.

Застосування стратегічного аудиту в бізнесі допомагає стежити за тим, щоб основні фактори маржинальної ефективності підприємства постійно залишалися в фокусі уваги менеджменту, а це, в свою чергу, дасть змогу підвищити конкурентоспроможність суб'єктів господарювання на ринку.

Список використаних джерел

1. Богатая И.Н., Алексеева И.В. Стратегический аудит: прошлое, настоящее, будущее. *Аудит и финансовый анализ*. 2013. № 6. С. 199–208. URL: http://www.auditfin.com/fin/2013/6/2013_VI_04_02.pdf (дата звернення 11.03.2020).
2. Гуденица О.В., Шилов Л.В. Стратегический аудит в коммерческих организациях. Ростов-на-Дону : БУПК, 2008. 148 с.
3. Маркова В.Д., Кузнецова С.А. Стратегический менеджмент. Москва : ИНФРА-М, 2015. 288 с.
4. Суздалева Н.Ю. Стратегический аудит: понятие и сущность. *Вектор науки Тольяттинского государственного университета*. 2013. № 4. С. 164–166. URL: <https://journal.tltsu.ru/eng/index.php/VSen/article/view/4001/4000> (дата звернення 10.03.2020).